

EKOLOGI

Tämän tehtäväosion voi tehdä eri puolilla Luontomuseota.

Ekosysteemi tarkoittaa tietyn paikan elollisen yhteisön ja elottoman ympäristön muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta. Ekosysteemiin kuuluvat eliölajit ja elottoman luonnon osat ovat kaikki tärkeitä osia kokonaisuutta. Ekosysteemin osat toimivatkin jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään. Metsät, suot ja järvet ovat ekosysteemejä, jotka hallitsevat suomalaista luonnonmaisemaa. Niiden ominaispiirteiden tutkiminen sekä niissä asustavien eliöiden suojeleminen ovat tärkeä osa ekologin työtä. Ekosysteemien rajaaminen on hankalaa, koska ne vaikuttavat toisiinsa ja esimerkiksi eläinlajit liikkuvat ekosysteemien välillä. Jotta ympäristöä ja sen uhanalaisia osia pystyttäisiin suojelemaan, on ensimmäiseksi tärkeää oppia ymmärtämään sitä ja tuntemaan se paremmin.

1. Valitkaa parisi kanssa yksi elinympäristö seuraavista: metsä, järvi, suo tai niitty. Etsikää elinympäristöt museon vitriineistä ja tutustukaa niihin sekä niistä löytyvään infoon.

- Millaisia tunnuspiirteitä on valitsemassanne elinympäristössä?

- Miksi valitsemassanne elinympäristö on sopiva juuri niille lajeille, joita on sijoitettu elinympäristöstä kertovaan vitriiniin?

- Ovatko jotkut lajit vaateliaita, eli elävätkö ne vain tutkimassanne elinympäristössä? Entä ovatko jotkut lajit niin sanottuja generalisteja, eli voisivatko ne elää myös muiden ryhmien elinympäristöissä?

- Lajia tai elinympäristöä kutsutaan uhanalaiseksi, jos siihen kohdistuu häviämisen vaara. Monet luontotyytit, joita lajit käyttävät elinympäristöinä, ovat uhanalaisia (tietynlaiset niityt, metsät ja suot sekä vesistöt). Keksittekö, miksi valitsemanne elinympäristö voisi olla uhanalainen?

2. ELINYMPÄRISTÖPELI: Pelaa 2-5 henkilön ryhmissä elinympäristöpeleä. Tehtävänänne on sijoittaa sinisestä pussista löytyvät lajikortit oikeisiin elinympäristöihin. Asuuko laji suolla, havumetsässä, lehdossa vai järvessä? Voitte etsiä tietoa lajeista näyttelystä tai netistä. Lopuksi tarkistakaa oikeat vastaukset korttien takapuolelta. Pelin saatte museokaupalta.
3. HAAPAPELI: Tutustukaa metsän lajistoon ja vuorovaikutuksiin pelaamalla Haapapeliä 3-5 pelaajan ryhmissä. Kaikki lajit ovat tärkeitä ekosysteemeissä, mutta jotkin lajit suomalaisessa metsäekosysteemissä ovat erityisen tärkeitä muiden lajien kannalta. Tällaiset lajit ovat vuorovaikutuksessa hyvin monien muiden lajien kanssa. Pelin saatte museokaupalta.

Pelin jälkeen pohtikaa seuraavia:

- Haapa on avainlaji. Mitä tarkoittaa avainlaji?
-
-

- Miksi metsäkonekortilla häviää, vaikka kädessä olisi myös haapakortti?
-
-

 Etsikää lähimaastostanne erilaisia elinympäristöjä ja niissä eläviä kasvi- ja eläinlajeja. Havainnoikaa, kuinka ne eroavat toisistaan ja eroavatko niissä elävät lajit toisistaan? Muistakaa, että myös ihmisen luomat erilaiset elinympäristöt kuten puistot ja kaupunki voivat toimia tiettyjen lajien elinympäristöinä.